

Portföljen för alla läkare

Den svenska läkarkåren har historiskt sett tagit ett stort ansvar för sin utbildning. Det har gällt såväl de reglerade utbildningskraven fram till examen, legitimation och specialisering som det livslånga lärandet, dvs den kompetensutveckling som är läkarens ständiga följeslagare. Varje enskild läkares kunskap och omdöme bidrar i högsta grad till hög kvalitet och säkerhet i sjukvården.

För att kunna garantera en hög kompetens hos läkarkåren behövs en fortlöpande kvalitetssäkring av utbildningarna på alla nivåer. Läkarnas professionella organisationer – Läkaresällskapet och Läkarförbundet – har därför engagerat sig starkt för en sådan kontinuerlig granskning. Som exempel kan nämnas de s k Spur-inspektionerna av AT och ST liksom årliga enkäter om grundutbildningens kvalitet.

Organisationerna har också gemensamt arbetat med att ta fram ett förslag till ett interaktivt dokumentationsverktyg, där läkaren kontinuerligt kan samla uppgifter om sina fortbildningsplaner och genomförda utbildningar. Det är ett utredningsarbete som har pågått sedan 2002, och som i flera etapper under åren förankrats i styrelserna och specialitetsföreningarna.

Arbetet har nu resulterat i *Kompetensportföljen*, ett webbverktyg som är tänkt att hjälpa alla läkare att dokumentera och följa upp sin professionella utveckling. »Portföljen« ger läkaren möjlighet att systematiskt analysera sin kompetens och sitt utbildningsbehov, men också ett sätt att inför en blivande arbetsgivare överskådligt redovisa genomgången utbildning.

Parallellt med arbetet att skapa detta webbverktyg har det också utförts en översyn av specialitetstrukturen och specialistutbildningens kvalitet. Läkaresällskapet har utvärderat Utbildningsbok för ST, och en slutsats blev att denna bör utvecklas till ett mer interaktivt verktyg som kan användas i det dagliga arbetet. Även utbildningsboken för AT planeras på liknande sätt bli webbaserad.

Till Kompetensportföljen finns redan kopplade informationssidor där väsentlig information om läkares utbildning och fortbildning sammanställs. Tanken är nu att på en och samma webbplats integrera allt interaktivt material, inklusive utbildnings-

böckerna för AT respektive ST, till en s k *Utbildningsguide*.

Genom att samla all information i guiden kan resurser användas effektivt, samtidigt som man uppnår en bättre funktion för den enskilda läkaren. Läkaren kan få en överblick över regelverk och förutsättningar, information som därtill är anpassad till var hon

eller han än befinner sig i sin yrkeskarriär. Läkaren kommer att förfoga över egna, skyddade sidor – ett elektroniskt bibliotek med uppgifter om utbildningsplanering och genomförda aktiviteter, som även kan sammanställas till ett personligt CV.

ST-läkaren kan exempelvis registrera sitt arbete med delmål i specialitetens målbeskrivning och enkelt se vilka delmål som uppfyllts. På webbplatsen ska också finnas information om utbildningsplatser via länkar till IpuLs och andra utbildningsaktörer. Vidare ska det finnas allmän information om aktuella utbildningsfrågor. Även för läkarstuderande kommer Utbildningsguiden att bli ett värdefullt hjälpmedel.

Denna samlade dokumentation bör kunna bli en viktig del i ett kvalitetssäkrings-system där läkarkåren kan redovisa att läkarna genom en kontinuerlig fortbildning tar ansvar för patientsäkerhet och medicinsk kunskapsutveckling. På sikt kan det få stor betydelse för läkarkårens legitimitet och anseende.

»Läkaren kan få en överblick över regelverk och förutsättningar, information som därtill är anpassad till var hon eller han än befinner sig i sin yrkeskarriär.«

HANS HJELMQVIST
CS-ledamot; ordförande i förbundets Utbildnings- och forskningsdelegation (UFO)

Ansvarskommittén missar poängen med listning

Många av Ansvarskommitténs förslag har diskuterats i förväg, och fokus har legat på regionindelningen. Men det finns fler spännande förslag för sjukvården.

Kommittén föreslår ett fortsatt decentraliserat hälso- och sjukvårdssystem, där landstingen skrotas och deras uppgifter övertas av väsentligt färre regioner. Den statliga styrningen renodlas mot normering, och statens kunskapsstyrning samordnas. Regionala kunskapscentra skapas, och staten ges ett tydligare ansvar för nationell utvärdering.

Flera av dessa förslag ligger väl i linje med Läkarförbundets policyprogram »Framtidens sjukvård«, som lades fram 2004.

Utredningen föreslår också en sammanhållen patientlag, där

bestämmelser som har betydelse för patientens ställning förs samman. Rätten att välja fast läkarkontakt föreslås bli stärkt och utvidgad genom möjlighet att välja även andra läkare än specialister i allmänmedicin.

Att stärka patientens ställning är bra men förslaget om listning är mindre genomtänkt. Patienterna bör i första hand vända sig till primärvården. Därför ska listning ske hos allmänläkare, som är specialister på de vanliga sjukdomarna.

Lika viktigt är att det i närsjukvården finns andra specialister som samarbetar med allmänläkarna, men tyvärr har nog utredningen missförstått hela poängen med listning.

Eva Nilsson Bågenholm
ordförande i Läkarförbundet

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm